



Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

04

kwietnia 2019

czwartek

19:30

Wrocław, NFM, Sala Główna

Ningbo Symphony Orchestra

Yu Feng – dyrygent

Krzysztof Książek – fortepian

Ningbo Symphony Orchestra

Program:

Stefan Kisielewski (1911–1991) *Mata uwertura na orkiestrę kameralną* [5']

Yin Chengzong (*1941), **Chu Wanghua** (*1941), **Sheng Lihong** (*1926),

Liu Zhuang (1932–2011) *Yellow River* – koncert fortepianowy na podstawie kantaty *Yellow River* Xiana Xinghaia (1905–1945) [25']

I *Yellow River Boatman's Song*

II *Ode to the Yellow River*

III *Wrath of the Yellow River*

IV *Defend the Yellow River*

Ludwig van Beethoven (1770–1827) *III Symfonia Es-dur op. 55 „Eroica”* [45']

I *Allegro con brio*

II *Marcia funebre: Adagio assai*

III *Scherzo. Allegro vivace*

IV *Finale. Allegro molto*

Prosimy o nagradzanie artystów brawami po zakończeniu ostatniej części każdego z utworów.

Koncert objęty honorowym patronatem pana Liu Guangyuana, ambasadora Chińskiej Republiki Ludowej



中华人民共和国驻波兰共和国大使馆
Ambasada Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce



Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości oraz odbudowy polskiej państwowości

Współorganizacja:

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI



Stowarzyszenie
im. Ludwiga
van Beethovena

Spokojne fale

Artur Bielecki

Ningbo znaczy 'spokojne fale'. Ningbo jest miastem we wschodnich Chinach, jego historia obejmuje niemal siedem tysięcy lat. To jeden z najstarszych ośrodków uprawy ryżu na świecie. To również jeden z największych portów. O tym, jak prężnie w skali globalnej rozwija się chińska gospodarka i jak bogata jest kultura tego kraju, wiemy wszyscy. Dzisiejszy koncert stwarza okazję do poznania fragmentu współczesnej kultury muzycznej Chin. Jedną z jej wizytówek jest Ningbo Symphony Orchestra, którą kieruje ceniony dyrygent Yu Feng. Chińczycy są znani nie tylko z pracowitości, lecz także z talentu, z jakim potrafią opanować różne gatunki muzyki Zachodu, muzyki obcej przecież dla nich cywilizacji. Polska publiczność wie o tym doskonale od 1955 r., kiedy to laureatem III nagrody Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie został chiński pianista Fou Ts'ong. Otrzymał on również nagrodę Polskiego Radia za najlepsze wykonanie mazurków.

Chińska orkiestra rozpocznie koncert od akcentu polskiego. Ustyszmy *Małą uwerturę na orkiestrę kameralną* Stefana Kisielewskiego. Kisielewski, stawny Kisiel, to jedna z najbarwniejszych postaci polskiej kultury XX w. Człowiek wielu talentów: kompozytor, pisarz i krytyk muzyczny, pedagog, pianista i teoretyk muzyki. Również przenikliwy analityk polityczny, jeden z najwybitniejszych felietonistów w historii literatury polskiej. I zapewne jeden z najdowcipniejszych Polaków w historii. Młodszemu pokoleniu słuchaczy warto przypomnieć, że jeszcze „za PRL-u” każdy polski inteligent rozpoczął lekturę „Tygodnika Powszechnego” od ostatniej strony, na której z wypiekami na twarzy mógł przeczytać najnowszy felieton Kisiela. Felieton w mistrzowskiej formie, o wszystkim: o życiu, o polityce, o muzyce, o Polsce. Legendarna była lekkość pióra Kisiela, przenikliwość, dowcip, dar analizy i syntezy. Za odważne nazwanie władzy PRL „dyktaturą ciemniaków” autor zapłacił pobiciem przez „nieznanych sprawców”.

Jako kompozytor hołdował neoklasyzmowi. Szczególnie bliski był mu Prokofiew. *Mała uwertura* pochodzi z 1953 r. – roku śmierci tego rosyjskiego kompozytora. Jest w tym zwięzłym, znakomicie napisanym utworze wiele cech neoklasycznych – motoryczność przebiegu, lekkość, klarowna forma, puls i energia.

Xian Xinghai to jeden z najbardziej znanych chińskich kompozytorów XX w. Urodził się w 1905 r. W latach 20. podjął studia muzyczne – uczył się

w Pekinie i w Szanghaju. Interesował się muzyką Zachodu. W 1929 r. przybył do Paryża i został studentem tamtejszego konserwatorium. Jego nauczycielami kompozycji byli Paul Dukas oraz Vincent d'Indy. W 1935 r. trzydziestoletni Xinghai powrócił do Chin. Zaangażował się w walkę ideową z Japończykami, szczególnie w latach wojny chińsko-japońskiej (1937–1945). Komponował utwory, które zdecydowanie odwoływały się do narodowej tradycji chińskiej i umacniały ducha oporu przeciw Japończykom. Wtedy właśnie powstała kantata *Yellow River* (1939). Kompozytor dokonał rewizji partytury dwa lata później. Druga z najdłuższych chińskich rzek stała się tutaj symbolem walki Chińczyków. Co znamienne, mimo jawnie patriotycznej wymowy dzieło to, już po śmierci kompozytora, było zwalczane w latach „rewolucji kulturalnej” w Chinach (1966–1976).

Xinghai w 1940 r. wyjechał do Moskwy. Ostatnie lata spędził w Związku Radzieckim oraz w Mongolii. Podupadł na zdrowiu i zmarł przedwcześnie w 1945 r. w Moskwie.

Kantata *Yellow River* doczekała się niezwyklej muzycznej transformacji. Ponoć na życzenie Madame Mao, czwartej żony komunistycznego dyktatora Mao Tse-tunga, kolektyw muzyków dokonał wspólnie opracowania kantaty w formie wirtuozowskiego koncertu fortepianowego. Współautorami koncertu na motywach kantaty zostali Yin Chengzong, Chu Wanghua, Sheng Lihong i kompozytorka Liu Zhuang. Powstało dzieło niezwykle, jedyne w swoim rodzaju i chyba zasadniczo wierne stylowi kompozytorskiemu i przesłaniu Xinghaia. Można powiedzieć, że twórcy koncertu *Yellow River* zachowali pieczętowanie wszelkie elementy chińskiej tradycji muzycznej zawarte w kantacie. Dodali do tego jednak olbrzymią dawkę europejskiej, romantycznej wirtuozery pianistycznej, czerpiąc pełnymi garściami z dorobku takich kompozytorów, jak Ferenc Liszt, Piotr Czajkowski, Edward Grieg czy Siergiej Rachmaninow.

Koncert rozpoczyna się efektowną kadencją fortepianu w stylu wręcz „hiperromantycznym”, po czym następuje energiczny, triumfalny temat z elementami pentatoniki – najważniejszej chińskiej skali muzycznej, której Chiny są wierne od tysięcy lat. Temat drugi jest liryczny, sielankowy. Pojawiają się kolejne epizody – części koncertu: peten patosu odcinek w tempie wolnym, a także epizod dramatyczny. Ostatnia część ma charakter triumfalny, jest w tonie marszu. Koncert daje pianście wiele możliwości popisania się wirtuozowskim rozmachem. Najciekawsze jednak są te fragmenty partii fortepianu, w których pianista

imituje grę na tradycyjnych chińskich instrumentach. Odnajdujemy w tym inspirację chińską cytrą *guzheng* (piękne arpeggia i repetycje). W repetycjach dźwięków fortepianu można by także doszukiwać się aluzji do techniki gry na chińskiej lutni (*pipa*). Nie brakuje również w partyturze momentu, w którym słyszemy piękny dźwięk chińskiego fletu bambusowego (*dizi*).

III Symfonia Es-dur „Eroica” Ludwiga van Beethovena to jedno z najwspanialszych i zarazem najważniejszych dzieł w historii symfoniki. Jej powstanie w 1803 r. przypięczętowało wejście Beethovena w drugi, w pełni dojrzały, mistrzowski okres twórczości. Jednocześnie rok ten był momentem przełomowym w rozwoju muzyki symfonicznej. Nigdy wcześniej żaden kompozytor nie obudził w orkiestrze takich żywiołów i takiego ducha, jak Beethoven w swojej „symfonii bohaterskiej”. Przygotowywał się do tego dość długo – utwór poprzedzają liczne dzieła, takie jak symfonie *Pierwsza* oraz *Druga*. „Eroica” wyrażała rewolucyjny etos młodego Beethovena. Sympatyzował on z ideami rewolucji francuskiej, a w postaci Napoleona dostrzegał bohatera, któremu mógł zadedykować swoją najnowszą symfonię. Jak wiadomo, ostatecznie rozczarowany Napoleonem, gniewnie podarł dedykację i zastąpił ją inną: „dla uczczenia pamięci wielkiego człowieka”. Można by rzec: dedykacja otwarta.

„Eroica” jest utworem tak wielostronnie nowatorskim i „rewolucyjnym” dla dzieł symfonii, że w krótkim szkicu można jedynie zasygnalizować niektóre jej aspekty. Po pierwsze więc forma. Została ona w tym dziele bardzo rozbudowana; temperament twórczy Beethovena wręcz rozsądził zastane konwencje. Dotyczy to również konwencji gatunkowych, ponieważ kompozytor wprowadził nowe gatunki i rozwiązania formalne – przykładowo marsz żałobny oraz wariacje w części finałowej. Po drugie: brzmienie. Intensyfikuje się ono w „Eroice” w ten sposób, że orkiestra staje się bardziej „masywna”. Wreszcie po trzecie – ekspresja. Niepowtarzalna, wzmożona, pogłębiona w sposób, który określić już można jako w pełni romantyczny. **III Symfonia Es-dur** otwiera zupełnie nowe perspektywy przed muzyką XIX stulecia.

Yu Feng

Jest rektorem Centralnego Konserwatorium Muzycznego, profesorem i dziekanem Wydziału Dyrygentury w Centralnym Konserwatorium Muzycznym, a także przewodniczącym China Conducting Association. Studiował na Wydziale Dyrygentury Centralnego Konserwatorium Muzycznego. Stopień doktora w za-

kresie dyrygentury uzyskał w Hochschule für Musik Hanns Eisler Berlin. Od 1997 r. pełnił funkcję dziekana Wydziału Dyrygentury Centralnego Konserwatorium Muzycznego i asystenta rektora Centralnego Konserwatorium Muzycznego. W 2009 r. został przeniesiony do Chińskiej Opery Narodowej – pełnił funkcje prezesa, dyrektora artystycznego i głównego dyrygenta tej instytucji. Jako profesor i przewodniczący Wydziału Dyrygentury w Centralnym Konserwatorium Muzycznym Yu Feng stworzył podstawy nowoczesnej chińskiej pedagogiki dyrygentury; program ten zdobył II nagrodę National Educational Science and Technology of China. Pełniąc funkcje prezesa i dyrektora artystycznego Chińskiej Opery Narodowej, maestro ustanowił wysokie standardy w zakresie innowacji, doskonałości i profesjonalizmu. Stworzył takie wydarzenia, jak m.in. Międzynarodowy Sezon Operowy czy Gala Operowa. Wprowadził ponadto do repertuaru Chińskiej Opery Narodowej klasyczne opery zachodnie i oryginalne opery chińskie, które są obecnie prezentowane w kraju i za granicą.

Krzysztof Książek

Jeden z najciekawszych pianistów swojego pokolenia. Półfinalista i laureat dwóch nagród pozaregulaminowych XVII Międzynarodowego Konkursu im. F. Chopina w Warszawie (2015) oraz laureat III nagrody i nagrody specjalnej za najlepsze wykonanie mazurków podczas I Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego na Instrumentach Historycznych (2018). Występował na licznych festiwalach w kraju i za granicą, takich jak Festiwal „Chopin i Jego Europa”, Festival Chopin à Paris czy Gstaad New Year Music Festival. Koncertował m.in. w Japonii, Chinach, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Niemczech, Francji, Włoszech, RPA, USA, na Słowacji, Ukrainie i Węgrzech. Artysta ma w swoim dorobku trzy płyty. W 2016 r. ukazał się jego album z *Koncertem e-moll* op. 11 F. Chopina, nagrany z Santander Orchestra pod dyktando J.M. Florência (DUX). W 2017 r. została wydana solowa płyta pianisty z utworami F. Chopina (DUX). W 2018 r. w serii „The Real Chopin” Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina ukazało się premierowe nagranie na kopii warszawskiego fortepianu F. Chopina – instrumencie Bucholtza z ok. 1825 r. Krzysztof Książek jest absolwentem akademii muzycznych w Krakowie i Bydgoszczy w klasie S. Wojtasa. Obecnie studiuje w ramach studiów podyplomowych w klasie A. Vardiego w Hochschule für Musik, Theater und Medien Hannover. W kręgu jego zainteresowań znajduje się również kameralistyka. Tworzy duet fortepianowy ze swoją żoną A. Zahaczewską-Książek.

Ningbo Symphony Orchestra

Zespół powstał w 2015 r. i jest instytucją bezpośrednio podporządkowaną Biuru Kultury, Radia, Telewizji, Prasy i Publikacji Miasta Ningbo. Obecnie jego dyrektorem artystycznym i głównym dyrygentem jest rektor Centralnego Konserwatorium Muzycznego i światowej stawy dyrygent Yu Feng. Ze względu na wyjątkową lokalizację w Ningbo, mieście portowym, które liczy się na arenie międzynarodowej, koncerty Ningbo Symphony Orchestra od lat przyciągają niezliczoną ilość słuchaczy. Celem orkiestry jest osiągnięcie profesjonalnego poziomu, dzięki któremu stanie się najlepszą orkiestrą w regionie Greater China oraz zespołem znanym na całym świecie. Pod

dyrekcją Yu Fenga Ningbo Symphony Orchestra wdrożyła już innowacyjne mechanizmy zarządzania, aby stworzyć profesjonalne środowisko artystyczne. Od początku istnienia orkiestra współpracowała z ponad 80 wybitnymi wykonawcami z całego świata. Zespół szybko się rozwija i bierze udział w wydawnictwach krajowych i międzynarodowych. Ponadto Ningbo Symphony Orchestra dąży do zwiększenia uznania swego miasta dla muzyki klasycznej, organizując takie imprezy, jak darmowe dni otwarte czy wykłady o muzyce klasycznej oraz prowadząc liczne programy edukacyjne. W ten sposób zespół staje się wizytówką miasta Ningbo.



Ningbo Symphony Orchestra, fot. archiwum zespołu

Organizator:



NFM – Instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:



Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

